

NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOSCIĄŃSKI

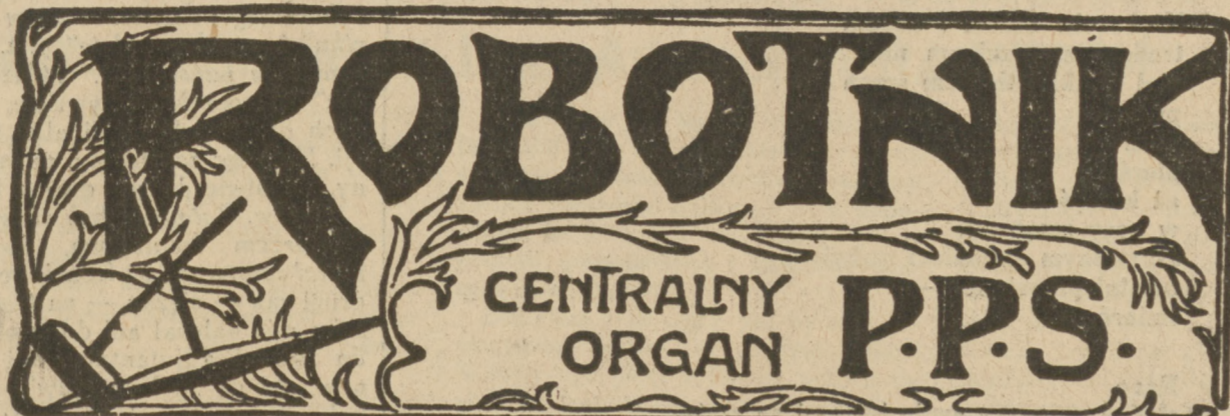
Redakcja przyjmuje interesantów od 1 i pół do 3 po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.

Administracja czynna od 9 do 5 bez przerwy w soboty do 3 p.p.

Kasa czynna od 12 do 2-el.

Opłata pocztowa ulszczona ryczałtem

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 776-70.

DYREKCJA — tel. 720-13.

ADMINISTRACJA — tel. 313-80.

DRUKARNIA — tel. 773-43.

KONTO CZEKOWE w P. K. O. 175

CENA NUMERU 20 GROSZY

Nienawiść w płaszczu lojalności

Wbrew marzeniom, nadziejom i zapowiedziom kierownictwa obozu „sanacyjnego” oraz całej prawicy „sanacyjnej” — P. P. S. ani nie została „zlikwidowana”, ani też nie została „zdrugowana”. Podobnie u silne starania pp. Waszkiewicza, Ciszaka i Fichny nie spowodowały zgonu Narodowej Partii Robotniczej. Pod tym względem wysiłek zawiódł najzupełniej. Na froncie decydującym, t. j. na froncie WALKI Z P.P.S. popełniono błąd, typowy dla struktury duchowej, dla sposobu myślenia przywódców dzisiejszego systemu rządzenia.

Wielkie ruchy społeczne, jak Socjalizm, jak katolicyzm, jak komunizm, jak nacjonalizm, nie powstają z woli jednostek i nie umierają z woli jednostek. Można przeciągnąć na swoją stronę jakąś klikę, jeżeli się przeciągnie paru „wodzów” owej kliky; niepodobna tego uczynić z ZADNYM wielkim ruchem społecznym; a już tem mniej z ruchem socjalistycznym.

Socjalizm tkwi korzeniami tak głęboko w glebie polskiego Świata Pracy, jak nikt inny. Jest legendą i tradycją; jest nadzieją i tęsknotą mas; jest potężnym prądem myślowym i ogniskiem zbiorowego entuzjazmu w skali międzynarodowej; organizuje zmagania codzienne i łączy je organicznie z dziejową wojną o ZMIANĘ USTROJU; nie uderza w kapitalizm samym tylko wściekłym gniewem wydziedziczonych i niedarzy; uderza w gospodarkę i w ideologię kapitalistyczną najpotężniejszą bronią IDEI przeciwstawnej, POZYTYWNEJ, dającej PLAN przezwyciężenia katastrofy gospodarczej i kryzysu moralno - kulturalnego poprzez świadomy wysiłek zorganizowanych mas w łączności z takim samym wysiłkiem innych krajów.

Co przeciwstawili pp. Moraczewski, Szurig oraz ich przyjaciele tej wspaniałej, żywiołowej potędze idei, doktryny i siły masowej, jaką stał się dzisiaj Socjalizm i w swoich zwycięstwach, i w swoich PRZEJŚCIOWYCH — tam lub owdzie — porażkach?

Od wielu miesięcy czytam uważnie i „Przełom” — bądź co bądź związany pośrednio z Z. Z. Z. — i „Front Robotniczy”. Sądzę, że ocena ogólna wyglądałaby mniej-więcej następująco.

P. Moraczewski zaczął byt Z.Z.Z. od jakiegoś bardzo mglistej koncepcji „solidaryzmu społecznego”; twierdzi to uporczywie, dobrze chyba poinformowana, „Walka” p. Jaworowskiego. Rzecz oczywista, idea „solidaryzmu” — t. zn. zasadniczej „solidarności” klasy robotniczej z klasami kapitalistycznymi, pokojowego, że tak powiem, „podziału łupów” — była idea „ściętej głowy” w epoce dzisiejszej KRYZYSU USTROJOWEGO kapitalizmu, w epoce zastrzeżonych i zastraszających się nieustannie antagonizmów klasowych. To też „ograniczono” rychło „solidaryzm” do... posłów „grupy robotniczej” w B. B. W. R., do ich kompromisów wewnętrznych w B. B. W. R. na temat ustaw socjalnych, ustaw podatkowych i t. p., no i do PRAKTYKI Z. Z. Z. W piśmiennictwie zaś i propagandzie ustnej zaczęto walić na całego nie tyle w kapitalizm, ile w kapitalistów, żyjąc, jak pisałem kiedyś, STRZĘPAMI myśli krytycznej Socjalizmu, dając robotnikom najostrejszą formę NEGACJI, unikając skrętnie IDEI POZYTYWNYCH. Nic dziwnego! Uspołeczniona planowość gospodarcza jest wyko-

Trzy nowe dekrety

Zmiana prawa o ustroju sądów—Nowelizacja procedury karnej— Zawieszenie praw sędziowskich

(Lel.) W dniu 27 b. m. ukazał się Nr. 73 Dziennika Ustaw, zawierający trzy dekrety Prezydenta Rzeczypospolitej w przedmiocie zmiany prawa o ustroju sądów powszechnych, nowelizacji kodeksu postępowania karnego oraz przenoszenia sędziów w stan spoczynku i na inne miejsca służbowe.

Projekt drugiej noweli do procedury karnej omówiliśmy w swoim czasie szczegółowo na łamach „Robotnika”. Wydany w tym przedmiocie dekret Prezydenta, będzie odpowiednio opracowany w „Odcinku Prawniczym” naszego pisma. Najdonioślejsze znaczenie ze wszystkich trzech dekrétów posiada rozporządzenie zawieszające konstytucyjne prawa sędziów.

Dekret ten, zawieszając sędziów sędziów, postanawiając w art. 1 że władza mianująca może w czasie od dnia wejścia w życie rozporządzenia do dnia 31 października 1932 r. przenosić sędziów bez ich zgody do innego równo-

rzędnego sądu lub w stan spoczynku. Prezesów oraz wiceprezesów sądów można w tym czasie mianować bez ich zgody sędziami w tychże sądach oraz w sądach równorzędnych lub wyższych. — przy czem otrzymują oni w tym wypadku tylko uposażenie, związane z nowym stanowiskiem.

Art. 2 postanawia, że w okresie do dn. 31 października r. b. przepisy prawa o przedstawianiu przez kolegią sądowe kandydatów na stanowiska sędziowskie nie mają zastosowania.

Art. 3 postanawia, że sędziowie, którzy nie nabyli praw emerytalnych, w razie przeniesienia w stan spoczynku otrzymają jednorazową odprawę w wysokości sześciomiesięcznego uposażenia o ile byli co najmniej pięć lat w służbie państwowej polskiej a o ile krócej, w wysokości trzymiesięcznego uposażenia.

Dwa ostatnie artykuły polecają wykonanie rozporządzenia Ministrowi Sprawiedliwości i określają dzień ogłoszenia

jako termin wejścia w życie dekretu. Jak widzimy od dłuższego czasu zapowiadane zawieszenie nieusuwalności i nieprzenoszalności sędziów stało się rzeczywistością.

Japonja-Chiny-Stany Zjednoczone Zaostrzenie sytuacji na Dalekim Wschodzie

Mowy ministrów japońskich w parlamencie (podaliśmy ich treść w dwóch poprzednich numerach „Robotnika”)

zaostrzyły niezmiernie całą sytuację na Dalekim Wschodzie.

Ministrowie zapowiedzieli uznanie przez Japonję nowego „Państwa Mandzurji”,

stworzonego przez tę samą Japonję; jednocześnie zawarto już podobno sojusz japońsko - mandzurski, oddający faktycznie owe „Państwo” pod protektorat japoński.

Według pism paryskich Japonja bierze na siebie — w myśl sojuszu — obronę militarną Mandzurji, a funkcjonariusze japońscy mają „współpracować” z funkcjonariusza-

mi mandzurskimi „dla zapewnienia bezpieczeństwa Konstytucji mandzurskiej”.

I mowy ministrów japońskich, i ogłoszona treść „sojuszu” japońsko-mandzurskiego wywołały kolosalne poruszenie opinii w Chinach, w Stanach Zjednoczonych i — poniekąd — w Związku Republik Sowieckich.

Von Papen walczy

MOWA KANCLERZA.

Z niezwykłym napięciem oczekiwaną jest dzisiejsza mowa kanclerza von Papena na zjeździe katolickim w Münster. Mowa ma zawierać program polityczny i gospodarczy grupy, stojącej dziś u steru Niemiec.

CENTRUM I HITLERYZM.

Z kół, zbliżonych do gen. Schleichera, puszczono wczoraj rano wiadomość, jakoby centrowcy doszli do porozumienia z hitlerowcami co do utworzenia wspólnego Rządu.

Wiadomość tę trzeba przyjmować z największym sceptycyzmem.

DEMONSTRACJE.

W piątek wieczorem odbyły się w Berlinie wielkie demonstracje robotnicze przeciwko faszystom. Były starcia z policją. Są ranni.

W BYTOMIU.

W Bytomiu przez dzień wczorajszy panował spokój.

nalna albo w formach socjalistycznych, albo w formach komunistycznych. Trzeciego wyjścia niema. Pozostaje jeszcze planowość nieuspołeczniona — sen Stinnesa — wszechpotężne kartele kapitalistyczne.

Tak tedy broń ideowa, jaką rozporządza p. Moraczewski w walce z P. P. S., tak się ma do broni ideowej, którą wykuła myśl socjalistyczna, jak kij do... karabinu maszynowego.

P. Moraczewski rozporządza jednak bronią inną — całym ciężarem aparatu administracji państwowej.

I tu błąd psychologiczny kierownictwa obozu „sanacyjnego” aż uderza swoją bezgraniczną naiwnością i lekkomyślnością.

Robotnik fabryki wojskowej gdzieś pod Radomiem, robotnik, który musi należeć do Z. Z. Z., tai w sobie nieprzebrane źródła nienawiści, wyrosłej z gniewu, z pogardy dla swego własnego, — często zrozumiałego — kompromisu życiowego. Bezrobotny, który wstępuje do Z. Z. Z., czy do Strzelca, by uzyskać pracę w jakimś Zagożdżeniu, w Mościcach czy w „Pe-Pe-Ge”, przeżywa to samo. Strawa duchowa „Frontu Ro-

botniczego” podsyci nienawiść. Praktyka Z. Z. Z. wewnątrz B. B. W. R., przywilej osobisty, zdobyty przez zapisanie się do Z. Z. Z., przeróżne „komórki” innych czynników, zapelniające na prowincji szeregi Z. Z. Z., — wszystko to uczy cynicznego stosunku do idei, do trwałości przekonani, do szczerości w życiu i w pracy. Ładne stylistycznie artykuły „Przełomu”, napomnienia o „Wielkiej Społecznej”, delikatne ukłony pod adresem Związku Republik Sowieckich, potączone z „jedynolitym frontem” w łonie B. B. W. R., z funkcjonowaniem aparatu państwowego na korzyść Z. Z. Z., z przywilejowaniem jego członków, — wszystko to stwarza ognisko skupionej, zduszonej, stłamszonej — tem wścieklejszej — NIENAWIŚCI W PŁASZCZU LOJALNOŚCI i w stosunku do całej sytuacji dzisiejszej, i... w stosunku do „sanacyjnego” systemu rządzenia. Nienawiść w płaszczu lojalności jest zawsze najgorszą z pośród wszelkich nienawiści ludzkich...

**

My oceniamy te rzeczy najzupełniej rzeczowo. Rozumiemy doskona-

le psychologię „przymusowych” członków Z. Z. Z. Współczujemy szczerze tym „przymusowym” członkom. Zdajemy sobie sprawę z przeróżnych prądów, nurtujących „Wielką Społeczna”, urzędowo zarejestrowaną... Wiemy, że nie jest to żaden ruch społeczny. Wiemy, że otrzymamy stamtąd grono towarzyszy, którzy przetrzymają jakoś „kompromis moralny”... dla chleba. Wiemy też, że otrzymamy — oza nimi — źródło nastrojów anarchizujących, rozwścieczonych, przeżartych demagogią, nietwórczych ideowo. Będzie to jeszcze jeden — wprawdzie wtórny — problem z tych, które wypadnie rozwiązać ruchowi socjalistycznemu. Tak samo mniej-więcej przedstawiają się epizody z t. zw. N. P. R. „lewicy” i z „narodowymi socjalistami”. W „TERENIE” na „odcinku robotniczym” obóz „sanacyjny” pogmatwał wiele spraw, popsuł wiele prac, zanarchizował wiele środowisk. Nie stworzył, naturalnie, niczego pozytywnego. Fala „sanacyjna” nie załała, — zalać NIE MOGŁA — „odcinka”, decydującego o Jurtrze.

MIECZYSLAW NIEDZIAŁKOWSKI.

Rewizja w krakowskim O. K. R. P. P. S.

Wywiadowcy policji państwowej przeprowadzili w piątek w południe rewizję w lokalu Sekretariatu OKR. PPS. przy ul. Dunajewskiego w Krakowie.

Policja „skorfiskowała” kilkadziesiąt egzemplarzy odezwy, wydanej przez Centralny Wydział Wiejski PPS. do ludu wiejskiego i nieskonfiskowanej w Warszawie.

Zwirko na pierwszym miejscu

Wczoraj rano zakończył się raid samolotów turystycznych dookoła Europy na dystansie 7400 klm. Oficjalne wyniki nie zostały jeszcze ogłoszone. Według przewidywań obliczeń na pierwszym miejscu znajduje się por. Żwirko (Polska) — 461 pkt. przed Possem (Niemcy), Frentem (Szwajcaria) i Hirtem (Niemcy). Inni lotnicy polscy są sklasyfikowani dopiero w drugiej dziesiątce.

Dzisiaj odbędzie się w Berlinie ostatnia próba szybkości maksymalnej na trasie 300 klm. O ile Żwirko uda się osiągnąć szybkość około 225 klm. na godzinę, to będzie miał pierwsze miejsce zapewniore. w razie przeciwnym zwycięstwo przypadnie jednemu z pozostałych trzech wymienionych przez nas. Warto podkreślić, że motory trzech pozostałych mogą osiągnąć 260 klm., podczas gdy motor polskiego lotnika jest słabszy.

Rewolucja w Brazylii

Według ostatnich wiadomości w samym Rio de Janeiro wybuchło powstanie zbrojne pod wodzą b. prezydenta Bernardes. Na ulicach miasta toczą się walki. Powstanie w Brazylii południowej rozszerza się.

Hitlerizm w Austrii

Podobno kierownicy austriackiego ruchu hitlerowskiego pragną uniezależnić się

od kierownictwa „Brunatnego Domu”, t. j. od centrali hitlerowskiej w Niemczech. Na zjeździe w Linzu, zapowiedzianym na dzień 17 września. spodziewana jest burzliwa dyskusja.

Strajk włóknarzy angielskich

Dwieście tysięcy robotników strajkuje

Wobec niepowodzenia konferencji pojednawczej w Manchesterze w przemyśle włókienniczym strajkuje około 200.000 ludzi.

Minister pracy Betterton w liście do posła Campbella oświadcza, że interwencja Rządu w obecnej fazie konfliktu byłaby bezcelowa i mogłaby jedynie pogłębić różnicę pomiędzy obu stronami.

Rząd, jak stwierdza minister, nie posiada żadnych środków, celem zapobieżenia strajkowi.

Zatarg w wodociągach warszawsk ch

Wczoraj odbyła się u p. prezydenta miasta konferencja z przedstawicielami pracowników wodociągów i kanalizacji m. Warszawy, w sprawie zawarcia nowej umowy.

Do porozumienia nie doszło, pomimo ustępstw ze strony pracowników, gdyż prezydent Magistratu nie zgodził się na żadne ustępstwa i w dalszym ciągu upiera się przy wydatnym pogorszeniu płac i warunków pracy w wodociągach i kanalizacji.

Skandal w „sanacyjnej“ Radzie załogowej w Wielkich Hajdukach

(telefonem).

W sanacyjnej Radzie Załogowej w Związku „Koksowni“ w Wielkich Hajdukach (oddział ruchu) powstał skandalik, który poruszył całą opinię robotniczą.

Od dłuższego czasu Rada Załogowa znajduje się w rękach sanacyj-

nej Federacji, ale już od szeregu miesięcy robotnicy z coraz większym oburzeniem odnoszą się do postępowania członków tej Rady.

I oto w tych dniach różne podejścia i pogłoski przybrały konkretną formę. Przewodniczący Rady, znany sanator Braunsch udął się

do hutniczej Kasy Pogrzebowej z kwitem, opiewającym na 600 złotych pośmiertnego za rzekomo zmarłą Kocybową. Tymczasem okazało się, że Kocybowa żyje!

Sprawa została skierowana do prokuratora.

Uzależnienie „niepodległej“ Mandżurji od Chin

Londyn, 26 sierpnia (ATE). Z Waszyngtonu donoszą, że konwencja pomiędzy Japonią a Mandżurją, która zostanie niebawem zawarta i ratyfikowana jeszcze w ciągu września zawiera poza uznaniem niepodległości Mandżurji następujące postanowienia: 1) Obrona terytorium nowego państwa będzie powierzona Japonii. 2) Znajdujące się w posiadaniu Japończyków towarzystwo kolej południowo-mandżurskiej obejmie administrację wszystkich kolei w Mandżurji. 3) Istniejące pomiędzy Mandżurją a Chinami układy mają być wypełnione, ale tylko w zakresie, któryby nie naruszał niezależności nowego państwa. 4) Mandżurja zobowiązuje się do ochrony interesów obywateli japońskich. 5) Pewna ilość Japończyków ma wstąpić na mandżurską służbę państwa, celem współpracy nad ugruntowa-

niem podwalin nowego państwa. 6) Obywatele japońscy będą zżywać w Mandżurji całkowitej wolności i wszelkich

swobód. 7) Prawa eksterytorjalności cudzoziemców będą zniesione w Mandżurji.

Redakcja Księgi Informacyjno-Adresowej „CAŁA WARSZAWA“ niniejszym zawiadamia, iż prace redakcyjne do II wydania Księgi na 1933 r. są na ukończeniu, druk wydawnictwa rozpoczyna się 1 września b. r. Łaskawe zamówienia na Księgę w cenie 20 zł. za egzemplarz oraz zlecenia ogłoszeniowe nowopowstałych firm przyjmowane będą tylko do 30 września b. r.

REDAKCJA
Księgi Informacyjno-Adresowej
„CAŁA WARSZAWA“
Warszawa, ul. Czackiego 6, tel. 604-04

Śmierć 2 turystów w Tatrach

Zakopane, 26 sierpnia (PAT.). Dziś turyści przechodzący pustą dolinką znaleźli zwłoki dwóch turystów. Zwiadamione o wypadku Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe wyruszyło niezwłocznie pod kierunkiem Stanisława Gąsienicy na miejsce katastrofy, by zwłoki nieszczęśliwych ofiar znieść przez dolinę Pięciu Stawów do Roztoki,

skąd odstawione zostaną do Zakopanego. Narazie nie ustalono nazwisk ofiar, ani przebiegu katastrofy. Turyści najprawdopodobniej spadli z Zamarłej Turni jeszcze w środę 24 b. m. W dniu tym zauważono dwóch turystów usiłujących wdrzeć się na stromą ścianę tej niebezpiecznej turni.

Cofnięcie dymisji ministrów chińskich

Londyn, 26 sierpnia (ATE). Wszyscy ministrowie chińscy z wyjątkiem ministra komunikacji wycofali dymisję. Przewodniczący rządu nankińskiego objął minister finansów Sung.

Z Rady Ministrów

Dnia 26 b. m. odbyło się pod przewodnictwem p. Prystora posiedzenie Rady Ministrów.

Na posiedzeniu tem, poza załatwieniem spraw bieżących, Rada Ministrów powzięła uchwałę w sprawie rządowej polityki zbożowej na rok gospodarczy 1932/33 oraz uchwaliła kilka projektów rozporządzeń Prezydenta R. P., m. in. projekt rozporządzenia w sprawie pierwszeństwa zaległych ciężarów na rzecz spółek wodnych, projekt rozporządzenia w sprawie zmiany ustawy z dnia 1-go sierpnia 1919 r. o załatwianiu zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami rolnymi.

Zniszczenie portretu Piłsudskiego w oknie wystawowym

Przed paru dniami w Kielcach niezna ni sprawcy zniszczyli portret Piłsudskiego w oknie wystawowym zakładu fotograficznego.

W związku z tem policja aresztowała kilka osób.

Groźny tajfun

Londyn, 26 sierpnia (ATE). Tajfun na wyspie Formozie spowodował 21 ofiar w ludziach, 3.000 domów uległo zupełnemu, a 7.000 częściowemu zniszczeniu.

F. FRIEDRICHS.

Minuta milczenia

W wielkiej czerwonej hali ktoś mówi powoli, ale bez przerwy. Na szerokim stole leżą przed mówcą rozpostarte plany i szkice. Dookoła stoja inżynierowie.

Przez otwór przeciwnych drzwi widać południowy krajobraz. Nikt z pracujących nie troszczy się jednak o piękno schyłku ośniewającego białością dnia; nikt nie widzi szklanej tafli nieba i zarysującego się srebrem księżycy.

Praca trwa w pełni. Wszyscy są jej podporządkowani. Jeszcze dzień lub kilka godzin dzieli ich od ukończenia wielkiego dzieła. W tym obcym kraju powstaje nowy cud techniki, wzniesiony pomysłem inżyniera. Nieopisane piękno bije od olbrzymich żelaznych konstrukcji, przetrzuconych przez najbardziej dzikie zakątki natury. Trzeba jeszcze tylko techną ducha w wynalazek, a tego ma dokonać człowiek, który o-

becnie przemawia.

Powoli ciemnieją błyski czerwonego zachodu. Zapalono lampy, wykład trwa. Wtem wchodzi posłaniec i podaje nast. mówiąc głośno: dla p. inżyniera Sailler.

Inżynier przerywa wykład i niechętnym ruchem odbiera list. Trzyma czarną obwódkę.

Nagle przestało istnieć wszystko inne poza tym niepokojącym listem, który przerwał wykład i oniemił obecnych. Stary, mądry i pełen doświadczenia naczelny inżynier o białych włosach i ogorzałej skórze, rzucił wzrok na list i cofnął się. Sailler wahał się jeszcze. Zdawało się, że czarna obwódka wymyka się z listu z otacza wszystkich ciastnym zwojem. Cisza przytłaczająca.

Inny świat wdarł się tu, nakazując posłuch. Ojczyzna i rodzina! Dookoła lampy siedzą teraz nieśmiali inżynierowie,

hardzi zdobywcy i wynalazcy... światło nabiera łagodnego blasku; siedzą tu żony, których dawno nie widziano, oawiają się dzieci i kwili niemowlę. Podają obiad, młoda kobieta uśmiecha się poprzez stół.

Żona czy córka? — zapytują w duchu mężczyźni, wspominając oba portrety, które wesoło uśmiechają się nad stołem namiotu inżyniera Sailler.

Naczelny inżynier dał znak, panowie cofnęli się nieco. Sailler przeciął kopertę.

— Panowie pozwolą? — usprawiedliwił się.

Nie był to już pewny swego celu człowiek z przed chwili. Zaczął powoli czytać list, głęboko pochylając się nad stołem. Trudno było cośkolwiek wywnioskować z lekkiego drżenia twarzy. Najbardziej ciążyła śmiertelna cisza, która zaległa pokój od chwili doręczenia listu. Wszyscy byli tylko ludźmi. Co czuł on, wywoływało żywe echo w innych. Nad nim zaś słychać było łopotanie skrzydeł losu. — Kogo znajdzie w domu, w którym przed kilku miesi-

Olbrzymi strajk włókniarzy angielskich

MANCHESTER, 26 sierpnia (PAT.). Wszelkie wysiłki w celu zażegnania strajku w przemyśle tkackim okazały się bezskuteczne. Robotnicy sprzeciwiają się stanowczo obniżce płac i żądają natychmiast ponownego przyjęcia do pracy tych z pośród nich, których pracodawcy uważają za „skompromitowanych“. Strajkuje przeszło 400.000 robot-

ników przedzalnianych, którzy odmówili swej zgody na jakąkolwiek obniżkę płac.

CO SŁYCHAC NA ŚWIECIE

SZCZĘŚLIWI HITLEROWCY, NIE MAJĄ ZADNYCH ZMARTWIEN. Hitlerowska „National Ztg.“ ostro występuje przeciw zażydzeniu stacji kąpielowej w Haltern (obok Essen). Dziennik wzywa hitlerowców, by celem nastraszenia żydów nosili nawet podczas kąpieli swoje odznaki hitlerowskie. Jeżeli zaś to nie pomoże, pisze dziennik, wówczas wyślemy na plażę swoje oddziały szturmowe, a one zrobią już porządek z żydami. Charakterystycznym jest, że artykuł, który jest wyraźnym wezwaniem do pogromów żydowskich, nie został skonfiskowany przez władze.

ZWŁOKI TRZECH STUDENTÓW. Ekspedycja ratunkowa, która wyruszyła na poszukiwanie 3 studentów ze Sion, którzy w ub. piątek wyszli pragnąc osiągnąć szczyt Cervin, nadzwyczaj w tym roku trudny z powodu lodowców, odnalazła ich zwłoki. Okazuje się, iż spadli oni z wysokości 1500 metrów.

W OCZEKIWANIU NA ZDOBYWCÓW ATLANTYKU.

Lotnisko w Croydon oświetlone wczoraj było całą noc w oczekiwaniu ewentualnego przylotu lotników transatlantycznych Lee i Bockhona. Jak przypuszczają, zapasy benzyny już o godz. 1-ej w nocy powinny być się wyczerpać, jednakże o lotnikach niema dotychczas żadnej wiadomości.

TRZĘSIENIE ZIEMI. Z Klagenfurtu donoszą, że wczoraj o godz. 11-tej odczuto tam trzęsienie ziemi. Słyszano łoskot podziemny idący z północy na południe i zauważono drżenie budynków. Trzęsienie nie wyrządziło żadnych szkód materialnych.

BEZROBOCIE W NADRENIJ. W ciągu sierpnia liczba bezrobotnych Nadrenii wzrosła o 2000 i wynosi obecnie 739.000 osób, zaś w Westfalii o 700 i wynosi 492.146 osób. Wedle zapowiedzi urzędów pośrednictwa prac., należy się spodziewać w drugiej połowie sierpnia dalszego wzrostu liczby bezrobotnych.

BRUTALNOŚĆ AMERYKANSKIEJ POLICJI.

Z Waszyngtonu donoszą o procesie 5-ciu urzędników policji, którzy aresztowali pewnego młodzieńca nazwiskiem Stark, pod zarzutem udziału w napadzie rabunkowym.

W czasie przesłuchania był on tak poturbowany przez policjantów, że zmarł wskutek odniesionych ran.

Lekarz sądowy dr. Schulz stwierdził podczas obdukcji zwłok, że Stark miał szereg ran ciętych na twarzy i głowie i że był bity narzędziami tępejmi. Poza tem wybito mu kilka zębów. Całe ciało nie wyłączając stóp było pokryte ranami. Twierdzenie obrońcy policjantów, jakoby Stark poniósł śmierć na skutek nieszczęśliwego wypadku, zostało obalone. Proces ten, który ujawnia metody stosowania policji amerykańskiej, budzi żywe zainteresowanie.

STAN POGODY

DZIŚ POGODNIE. Przewidywany przebieg pogody w dniu dzisiejszym: pogodnie, rankiem miejscami opary lub mgły. Temperatura około 25 stopni. Słabe wiatry miejscowe lub cisza.

LECZNICA SPECJALNA

b. Asystenta Kliniki Berlinńskiej
D-ra med. D. GISERA
Chmielna 47
(2-gi dom od Dworca Głównego)
Choroby SKÓRNE, weneryczne (specj. chro-
niczne), pęcherza i niemoc płciowa.

Analizy krwi i moczu. Zapobieganie chorobom wenerycznym. Diatermia. Sollux. Lampa kwarcowa.

Przyjęcia: 9—2 i 4—9. PORADA 4 zł.

LECZNICA RADJOLOGICZNA

„RADON“
dla chorych przychodzących i stałych
GRANICZNA 8, tel. 703-58.

Leczenie radem, promieniami Roentgena, elektrycznością, światłem, Prześwietlanie. Guzy, gruźlica, nowotwory (rak), gruźlica chirurgiczna, choroby wewnętrzne (artretyzm, chor. krwi nerwowe, skórne).

Dr. Jan A ŁAPIN

Królewska 31.
b. Ordynator Klin. w Szp. S-go Łazarza
Weneryczne, skórne,
niemoc płciowa, analizy.
Robotnikom i ich rodzinom znaczne ulgi.
Od 9—2 pp. i 4—8 wiecz. Niedz. do 2 pp

MIEJSKIE ZAKŁADY OPAŁOWE

CENTRALA, ul. Kredytowa № 2, telefony: 636-87, 836-81 i 202-75
sprzedają od pół tonny wzwyż najtaniej i w najlepszych gatunkach

WĘGIEL, KOKS, DRZEWO OPAŁOWE

w Centrali i w składach własnych:

Skład I. „SYBERJA“ ul. Towarowa 13, telefon 314-45	Skład II. ul. Dzika 20 telefon II-53-68	Skład III. ul. Wileńska wprost Nr. 39 telefon 10-02-30
---	--	---

oraz w następujących sklepach miejskich:

ul. Senatorska 12.	ul. Plac Trzech Krzyży 8.	ul. Kopernika 25.
„ Wolska 47.	„ Złota 62.	„ Hrubieszowska 10.
„ Plac Kazimierza Wielkiego.	„ Dobra 27.	„ Koszykowa 47.
„ Emilji Plater 19.	„ Krucza 26.	„ Orla 1.
„ Sienkiewicza 11.	„ Bednarska 19.	„ Annopol — Baraki.
„ Belwederska 10.	„ Żelazna 84.	„ Żoliborz — Baraki.
„ Muranowska 8.	„ Żoliborz, Hotel Oficerski.	„ Żoliborz — Aleja Wojska Pol- skiego 29
„ Karowa 4.	„ Twarda 46.	„ Podskarbińska 6.
„ Podwale 30/32.	„ Raszyńska 44.	„ Leszno 50.
„ Zamienhoffa 37.	„ Puławska 95.	„ Żelazna 44.
„ Grochowska 9.	„ Targowa 8.	„ Sandomierska 19.
„ Brzeska 15/17.	„ Marjańska 6.	
„ Syrokomli 8.	„ Długa 23.	

śmiechem i sztucznym ożywieniem wrócił się do kolegów:

— Żona była chora, ale już wraca do zdrowia. Ciotka, która niedawno owdowiała, napisała ten list.

Głębokie westchnienie ulgi. Łagodna dłoń zdjęła cień z ponad grupy i usunęła z serc ponure przecucia. Oczy rozświeły na nowo.

Sailler schował list. Uśmiech nie opuszczał jego twarzy. Zdawało się, iż wygrał olbrzymią bitwę i doznawał wzruszeń zwycięzcy.

Życie wstąpiło w gromadę. Słowa wybiegały głośno i wyraźnie. Twarda praca zbliżyła się i stanęła znów przy stole.

Tylko szef trzymał się jeszcze na uboczu z ręką na białej brodzie i wzrokiem, wzniesionym ku promieniom gwiazdzistej nocy. Myślał, że mimo wszystko przecież musiałby powiedzieć: „nie“, a zatem lepiej się stało. Był więc niemniej wywołany, jak Sailler, który nad białym stołem pracował ze zdwojoną siłą.

Tom. K. L.

Jak się robi pogodę?

Dokładna przepowiednia meteorologiczna zależy od szeregu zjawisk atmosferycznych

Codziennie komunikaty meteorologiczne w prasie stały się rzeczą wprost niezbędną nawet dla tych, którzy do przepowiadania stanu pogody odnoszą się mniej lub więcej sceptycznie. W Ameryce, gdzie każda zdobycz nauki znajduje natychmiast zastosowanie praktyczne, badania meteorologiczne stanęły na wysokim poziomie i miliony obywateli uzależnia od ich wyników swe czynności. W *New Yorku* instytut meteorologiczny posiada własną ogromną centralę telefoniczną, obsługującą biuro centralne tylko w celu komunikowania rezultatów stałych badań setkom tysięcy zainteresowanych klientów. Naprzykład fabrykant produkujący dziennie dziesiątki ton lodów, uzależnia swą produkcję od stałe otrzymywanych komunikatów biura meteorologicznego i według nich reguluje ilość swej produkcji. To samo tyczy się producentów lodu sztucznego, bez którego nie obejdzie się w Ameryce ani jeden dom, ani jedna rodzina. Rolnictwo i ogrodnictwo pilnie wstruchuje się w komunikaty meteorologiczne, otrzymywane bądź to przez radio, bądź to przez prasę codzienną.

OD CZEGO ZALEŻY DOKŁADNA PRZEPOWIEDNIA POGODY.

Ostatnie lata nadały badaniom nad przewidzianym stanem pogody bardziej naukowy charakter a to dzięki radju, umożliwiającemu szybkie i dokładne zebranie informacji i rezultatów badań na ogromnych przestrzeniach rozmaitych stacji meteorologicznych, rozrzuconych w Europie, Azji i Ameryce.

Dokładna przepowiednia pogody, zależy w zupełności

od badań oddzielnych zjawisk na ogromnych przestrzeniach kuli ziemskiej i tylko częste obserwacje zmiany ciśnienia, kierunków i siły wiatrów, stanu i rodzaju zachmurzenia mogą dać przybliżony obraz przewidywanego stanu pogody.

Stopniowe spadanie ciśnienia w południowej części kraju, połączone z wysokim stanem chmur przy południowo-zachodnim wietrze niesie zmianę na deszcz. Ażeby to przewidzieć, trzeba mieć dokładne dane co do stanu ciśnienia barometrycznego w rozmaitych częściach kontynentu, stopniowych zmian, zachodzących w krótkich odstępach czasu, stanu zachmurzenia, rodzaju chmur, wysokości, siły i kierunku wiatrów, stanu morza i t. d.

Kieszonkowy aparat radjowy

Oto naprawdę kieszonkowy aparat odbiorczy. Głośnik umieszczony jest pomysłowo w kapeluszu. Jest to model, używany przez policję angielską.

MAPA METEOROLOGICZNA.

Na zasadzie co chwila otrzymywanych ze wszech stron wiadomości układa się codziennie

mapę meteorologiczną.

Jest to zwykła mapa geograficzna, na której oznaczone są kontury i zarysy lądów i mórz; na mapie tej obserwatorjum wykreśla szereg linii krzywych, powstających przez połączenie ze sobą wszystkich punktów, w których panuje to samo ciśnienie barometryczne. Ponieważ wiatry w północnej półkuli mają tendencję płynięcia od miejscowości o wysokim ciśnieniu do miejscowości o ciśnieniu niższym, w kierunku równoległym z krzywymi jednakowego ciśnienia, t. zw. *izobarami*, na podstawie mapy zatem można już łatwo określić kierunek wiatrów, zmian *depresji*, do czego jeszcze pomagają obserwacje, dotyczące stanu zachmurzenia i temperatury. Szereg obserwacji pozwala na wyciąganie wniosków na przyszłe dni, a czasem i tygodnie. Mapy są wykreślane

4 razy dziennie.

Różnią się one od siebie, pomimo, że ilość ich w każdym obserwatorjum wynosi dziesiątki tysięcy. *Drobne różnice posiadają dużą wagę*, naprowadzają na ślad pewnych zjawisk; wtedy uzupełnienie wiadomości o innych towarzyszących okolicznościach pozwala na wyciągnięcie praktycznych wniosków.

NOTOWANIE JAKNAJWIĘKSZEJ ILOŚCI ZJAWISK ATMOSFERYCZNYCH JEST PODSTAWĄ BADAŃ METEOROLOGICZNYCH.

Jak widzimy, podstawą badań jest notowanie jak największej ilości zaobserwowanych w rozmaitych punktach kuli ziemskiej zjawisk i stanów atmosferycznych.

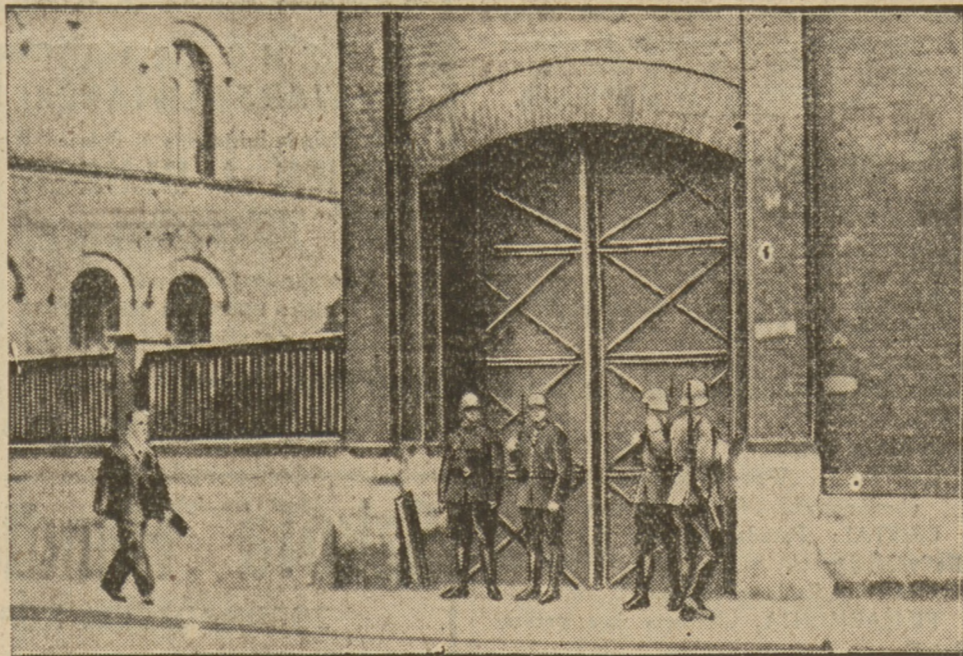
Stało się to możliwe tylko dzięki zorganizowanemu przekazywaniu i odbieraniu drogą radjową. Zapoczątkowane w r. 1914 przez stację meteorologiczną na wieży *Eiffel* wiadomości meteorologiczne obiegają dzisiaj cały świat cywilizowany. Na zasadzie międzynarodowego porozumienia każdy kraj nie tylko zbiera wiadomości ze swych lokalnych punktów obserwacyjnych, *lecz komunikuje je także przez odpowiednie stacje radjowe innym krajom*. Stwarza to ogromną organizację; np. biuro meteorologiczne przy ministerjum lotnictwa w Anglii otrzymuje codziennie *raporty 500 stacji meteorologicznych*.

Równocześnie pracuje pięć odborników przyjmujących wiadomości z innych części świata, jak *Azja, Ameryka, Australia, Afryka, oraz z okrętów płynących na morzu*. Cała ta ogromna i odpowiedzialna praca uległa w ostatnich czasach pewnej reorganizacji. Do nadesłania wiadomości w północnej półkuli ziemskiej wybrano 5 silnych stacji radjowych, każda z nich nadaje dla swego rejonu wiadomości z Ameryki z ceanu Atlantyckiego, Europy, Syberji i Północnej Afryki, równocześnie zaś biuro obserwacji meteorologicznych w Ameryce otrzymuje i nadaje wiadomości z okrętów na Atlantyku. Takimi stacjami nadawczymi głównymi są:

Wieża Eiffel, Koenigswusterhausen, Hamburg, Moskwa i Annapolis.

Jak widzimy, przepowiednie co do stanu pogody są rezultatem badań i obserwacji na całej kuli ziemskiej i doświadczenia nabywane tą drogą służą nie tylko do biuletynów codziennych, *lecz stanowią podstawę naukowego opracowania całego skomplikowanego problemu badań meteorologicznych.*

Sąd w Bytomiu pod ochroną „Reichswehry“

Po ostatnich zaburzeniach i krwawych zajściach w Bytomiu, „Reichswehra“ objęła straż nad gmachami rządowymi. Po ulicach krążą silne patrole policyjne. Pod strażą znajduje się i gmach sądu, gdzie zapadł wyrok na hitlerowców.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

DZISIEJSZE IMPREZY SPORTOWE

Dzisiaj odbędą się imprezy następujące:
Stadion Legii godz. 17 mecz ligowy Legia — Czarni (Lwów).
Boisko Polonii godz. 16.30 mecz o wejście do Ligi Gwiazda — Legia (Poznań).
Korty Legii godz. 10 i 15 finały turnieju tenisowego o międzynarodowe mistrzostwo Polski.
Korty WLTK godz. 9 dalszy ciąg turnieju tenisowego dla młodzieży.
Na Wiśle godz. 14-międzynarodowe regaty wiosłarskie.
Lokal Legii godz. 9.30 pięciobój atletyczny o mistrzostwo Warszawy.
Pod Strugą godz. 10 szosowy bieg kolarzki 100 klm. YMCA.

Lokal ZZ. godz. 9.30 walne zgromadzenie Pol. Zw. Hokeja Lodowego.

Pływalnia ul. Łazienkowska godz. 17 dokończenie meczu pływackiego Legia — Makabi.

Boisko Legii godz. 10 Warszawianka 1b — Skra (klasa A).

Boisko Znicza: godz. 16.30 Znicz — Polonia 1b (klasa A).

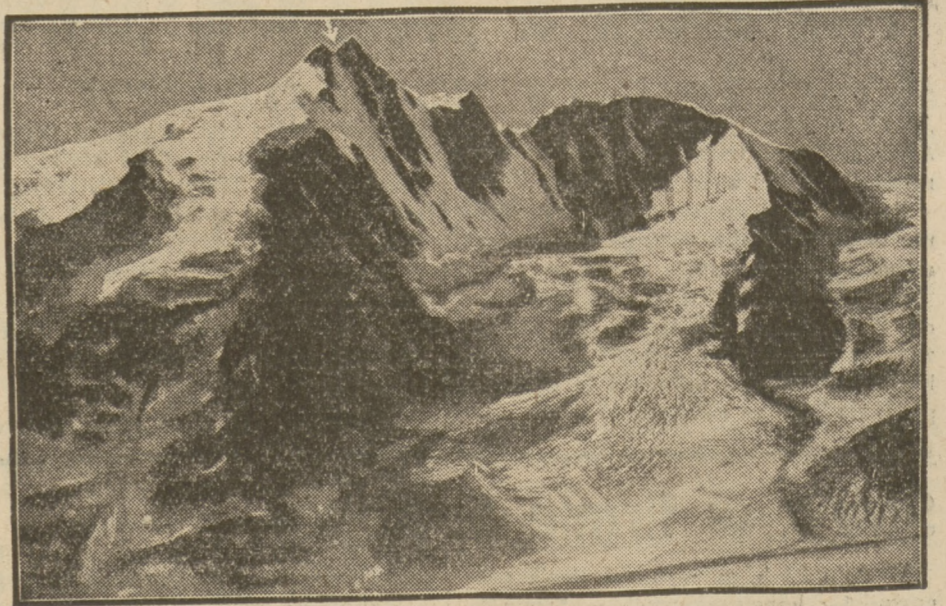
Boisko Domu Ludowego godz. 16.30 Świt — Legia 1b (klasa A).

Boisko Orła godz. 17 Orzeł — PZL (kl. B.) godz. 15 Laur 29 — Żar (kl. C).

Boisko AZS. godz. 17 Drukarz — AKS (kl. B.).

Boisko Ordonu godz. 17 Ordon — Pwatt (kl. B.).

Na szczytach niebotycznych gór

Najpiękniejsze i najwyższe góry w Europie Alpy Szwajcarskie, ściągają wciąż turystów i alpinistów, których marzeniem jest dostać się na szczyt — najwyższych gór. Ostatnio zanotowano szereg nieszczęśliwych wypadków. Czasem turyści giną bez śladu w przepaściach, lub od lawin.

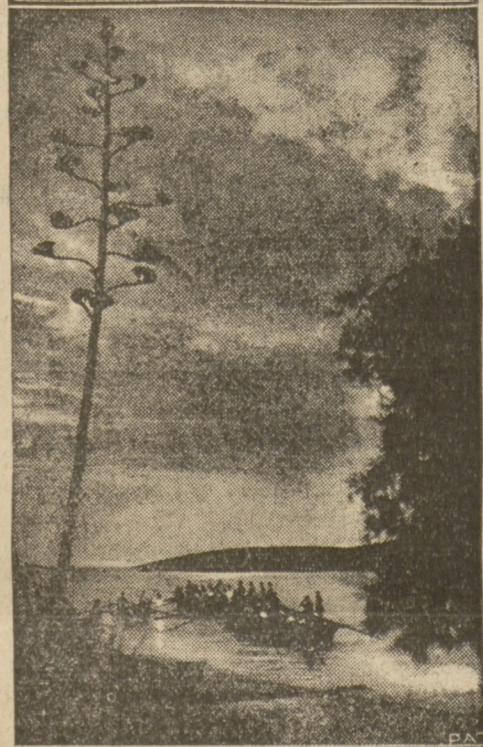
Tańczyli przez 1088 godzin

W powodzi dziwacznych konkursów i rekordów niektóre utrzymują się całymi latami, pomimo ogólnej dezaprobaty. Tak przetrwał zapoczątkowany przed kilku laty „*Maraton tańca*“ — konkurs wytrzymałości tańca, który i w roku bież. odbył się w Tuluzie i trwał 6 tygodni.

Pierwszą nagrodę w wysokości 10.000 fr. zdobyła para anglo-mery-

kańska Stanley and Baby, która przetańczyła 1088 godzin(!).

Zachód słońca

Oto nastrojowy obrazek z zachodu słońca nad morzem południowym.

Międzynarodowa konferencja geologiczna w Leningradzie

W dniach 1 — 7 września odbędzie się w Leningradzie druga międzynarodowa konferencja geologiczna. Tematem obrad konferencji będzie problem pozostałości epoki czwartorzędnej w Europie.

Z pośród zagranicznych uczonych najsilniej reprezentowane są Niemcy i Polska. Z Niemiec przybywa 8 profesorów po 2 z Francji i Norwegii, po jednym z Austrii, Czechosłowacji, Danji, Holandji, Finlandji, Włoch, Belgji i Hiszpanji.

Polskę reprezentować będą na tej konferencji prof. Morozowicz, Antoniewicz, Lenczewicz i Hirsberg.

Sowieckie ekspedycje naukowe

Na Oceanie Spokojnym pracują obecnie trzy sowieckie ekspedycje naukowe, badające faunę mórz: Japońskiego, Ochockiego i Berynga. Ogólne kierownictwo tych ekspedycji spoczywa w rękach prof. *Deriugina* z Leningradu. Zbadano głębie do 3.000 — 3.500 m. głębokości, przy czym miano wykryć nowe odmiany ryb głębinowych i różnych żyjątek morskich.

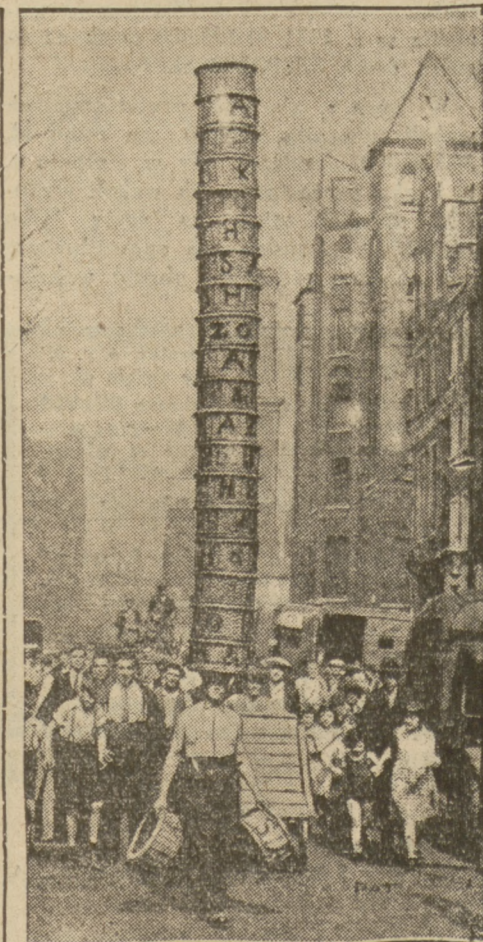
Z MIĘDZYNAR. MISTRZOSTW POLSKI W TENISIE

W dalszym ciągu tenisowych międzynarodowych mistrzostw Polski, rozgrywanych na kortach Legii, w półfinale gry panów Hebda odniósł sensacyjne zwycięstwo nad słynnym graczem czechosłowackim, Menzlem 6:4 3:6 10:8 6:4, zaś w półfinale gry pań Jędrzejowska pokonała Ertel (Czechy) 6:0 6:3.

W grze juniorów Tarłowski wygrał z Majewskim 6:2 6:2, zdobywając pierwsze miejsce.

W sobotę przedpołudniem rozegrano dwa półfinały gry podwójnej panów, a mianowicie: Grandguillot, J. Stolarow — Hoczynski, M. Stolarow 2:6 6:3 7:5 2:6 6:3, oraz Mentzel, Klein, Hebda, Poplawski 6:2 6:2 6:1.

Też mistrz!

Na wielkim londyńskim targu jarzyn i owoców w Covent Garden urządzają co roku targarze mistrzostwa w przenoszeniu koszyków. Na ostatnich zawodach zwycięzca *Jimmy Salisbury* osiągnął rekordowy wyrzyk, przenosząc na głowie 19 koszyków.

Wyczyn ten przedstawiony jest na naszej fotografii.

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnośnieniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnośnienia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.—. Za zmianę adresu 50 gr. CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne gr. 20, komunikaty i nadesłane gr. 80, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-szpaltowy, układ zwyczajnych 10-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.